

 RESPECT
FOUNDATION

WAT IS ÉCHT?

Deze les gaat over de grote vraag:

'Wat is écht eigenlijk?' Hoe weet je zeker wat er echt is, wie bepaalt dat en hoe stellen we meningen of ideeën gaandeweg bij? Tegenwoordig worden we overspoeld met informatie. Zowel online als offline. Hoe vind je je weg in deze jungle van stemmen, bronnen en waarheden? Echt roept ECHT veel vragen op!

Ga op ontdekkingstocht naar welke verschillende mogelijkheden er allemaal zijn: van kleine dingen tot grote thema's. Want, hoe gek het ook klinkt, wat voor jou écht echt is, is dat niet automatisch voor een ander.

DOEL VAN DE LES

Leerlingen leren het verschil tussen feiten en fictie.

Ze gaan in dialoog over verschillende onderwerpen en verkennen welke invalshoeken er bestaan in het kader van 'echt'. Ze bespreken waar de informatie vandaan komt, wat ze zelf vinden en wat een ander denkt.

WERKVORMEN

Dialoogvoeren, samenwerken en je mening geven en onderbouwen.

KENNIS/COMPETENTIES/VAARDIGHEDEN

Open staan voor de ander, reflecteren, keuzes maken, mening onderbouwen, luistervaardigheid, kritisch denken en zelfregulatie.

DEZE LES VINDT AANSLUITING BIJ DE BURGERSCHAPSDOMEINEN & DOELEN VAN:

- Denk- en handelswijzen
- Democratische cultuur
- Diversiteit
- Technologisch Burgerschap

(De gekozen onderwerpen die middels dit spel besproken worden raken wellicht ook andere domeinen en doelen)

VOORBEREIDING:

Voorbereiding voor de docent: de spelkaartjes zijn ingedeeld in drie niveaus.

Grofweg gaan ze van veilige naar pittige onderwerpen, maar je kunt zelf kiezen welke kaartjes de klas gaat spelen.

Als docent bepaal je zelf welke kaartjes je wil uitdelen aan de groepjes, waar zij het gesprek over gaan hebben. Je kunt voor de veilige onderwerpen gaan, de pittige, of een mix maken! Je kunt de lege kaartjes gebruiken om zelf onderwerpen toe te voegen.

Let op: je moet als docent dus wel de kaartjes zelf uitknippen en voorbereiden voor de groepjes!

1 werkblad en 1 knipvel per groepje van ongeveer 4

SLIDE 02

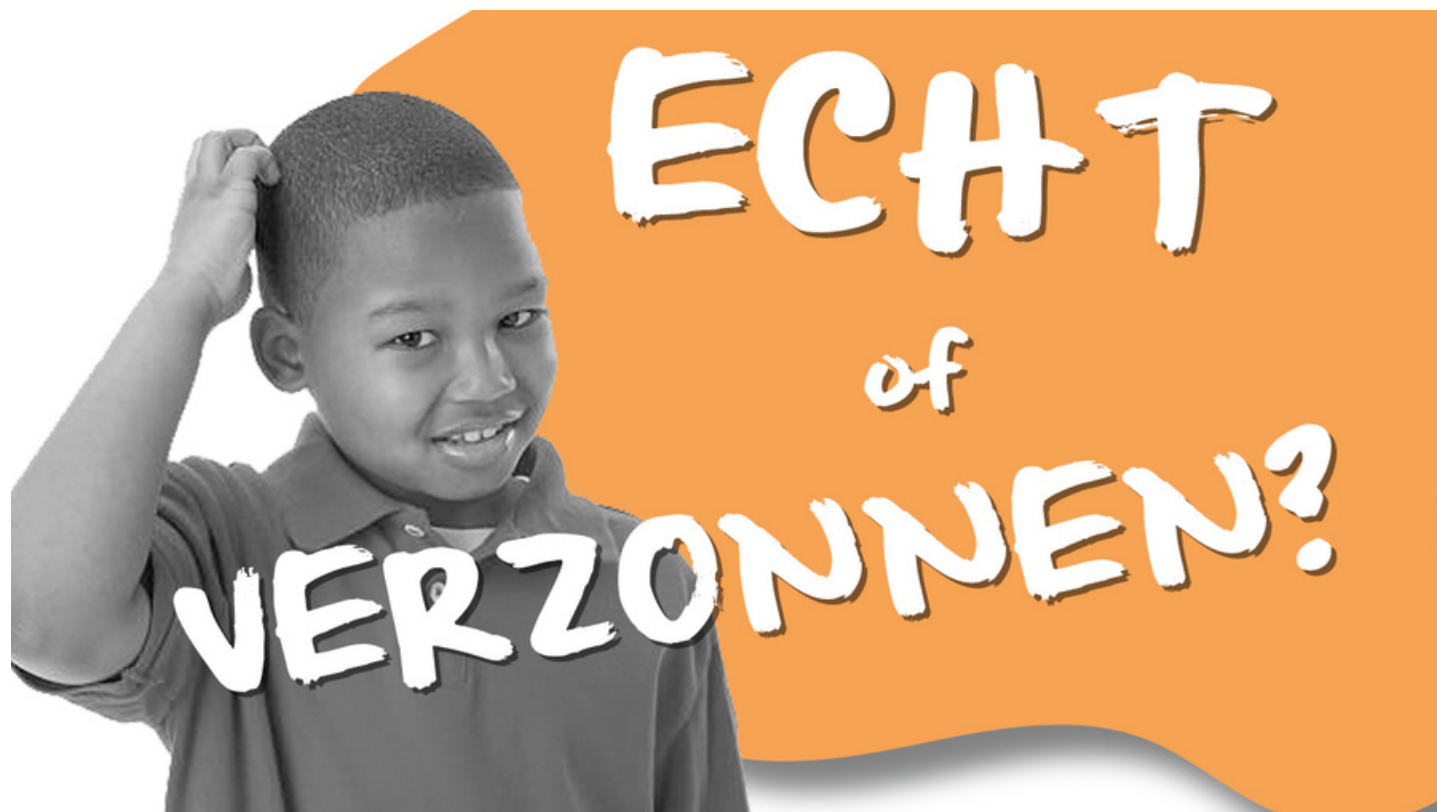

VOOR WE BEGINNEN....

Wist je trouwens wat mensen anders maakt dan de rest van de dieren?
Dat is het feit dat mensen dingen kunnen verzinnen. Wij hebben fantasie!

Wij zijn de enige dieren die dat kunnen... boeiend toch?!

SLIDE 03

HOE WEET JE WAT ECHT IS?

Maar hoe weet je dan of iets echt is of niet...?

Stel de klas de vraag 'Hoe weet je of iets echt is of verzonnen?'
Vraag een aantal leerlingen om een reactie.

Dat is nog best lastig hè?
We gaan deze vraag tijdens deze les uitpluizen!

SLIDE 04

HOE GAAN WE DAT DOEN?

Jullie hebben net ontdekt dat het best lastig is. Hoe gaan we ermee aan de slag?

We gaan het eenvoudig maken door eerst te kijken naar wie, wat, waar!

1. Wie bepaalt er wat echt is?
2. Wat voor/ welke informatie is er?
3. Waar haal je de informatie vandaan?

SLIDE 05

WIE BEPAALT ER WAT ECHT IS?

SLIDE 06

WIE: WIE BEPAALT?

Zijn dat alleen hoge piefen die dat bepalen? Ergens in een kantoor of op het paleis? Mensen die veel macht hebben misschien?

Mensen met macht bepalen zeker een hoop, maar dat doen ze eigenlijk nooit alleen. De koninklijke familie heeft bijvoorbeeld de Eerste en Tweede Kamer die meebepalen, en rechters hebben ook een jury die meekijkt en beslist!

Eigenlijk wordt wat 'echt' is door heel veel mensen samen bepaald. Maar daar moet je altijd nog je eigen weg binnen vinden.

SLIDE 07

WIE: OPVOEDING VAN THUIS!

Je neemt natuurlijk ook een heleboel mee van je opvoeding.

Je moeder en vader hebben natuurlijk ook van alles geleerd, bijvoorbeeld van hun ouders. Dat leren ze dan weer aan jou! Zoals wat je lekker of gezond vindt om te eten of welke programma's op tv jullie kijken...

Dit is bij iedereen anders en dat bepaalt voor jou dan ook dat het 'echt' is.

SLIDE 08

WAT / WELKE INFORMATIE IS BESCHIKBAAR?

SLIDE 09

WAT: DE TIJD WAARIN WE LEVEN (TIJDGEEST)

De tijd waarin je leeft is ook heel belangrijk, vroeger geloofde men in heel andere dingen dan nu. Dat heeft te maken met de kennis die er vroeger beschikbaar was en wat we nu allemaal weten...

TIP: Kies één van de twee volgende slides als voorbeeld of gebruik ze beide om te illustreren hoe de tijdgeest je beeld bepaalt!

SLIDE 10

welke kennis
is beschikbaar

2021

Echt
niet!

Draken bestaan
echt hoor

ca. 1500

VOORBEELD: DRAKEN BESTAAN ECHT HOOR !

Wist je bijvoorbeeld dat de mensen vroeger écht geloofden in draken?
Maar dat is ook helemaal niet zo gek. Want stel je voor dat je heel erg lang geleden leefde.
Nog voordat er televisie of internet of zelfs elektriciteit was, en je vond een megagroot skelet of een heel erg groot bot...

Nú weten we door onderzoeken dat er voor ons dinosauriërs op onze planeet woonden.
Maar stiekem lijken draken en dino's best wel op elkaar, of niet...?!

SLIDE 11

welke kennis
is beschikbaar

2021

Echt
niet!

Roken is cool
en goed voor je

1950

VOORBEELD: ROKEN IS GOED VOOR JE!

Vroeger dacht men dat roken heel gezond was maar nu weten we dat dat écht niet zo is!
Wat vinden jullie daarvan? Dat is best bizar, toch?!

SLIDE 12

WAAR HAAL JE JE INFORMATIE VANDAAN?

SLIDE 13

WAAR HAAL JE JE INFORMATIE VANDAAN?

Hoe weet je wat echt is? Dat ligt er ook maar net aan WAAR je de informatie vandaan haalt...
Wie of wat is je bron, zeg je dan.

Gebruik het scenario op de slide.

STEL NU DE VRAGEN AAN DE KLAS:

Wie gelooft dit?

Wat vinden jullie hiervan? Klinkt het geloofwaardig als de buurman de bron is? Wat geloof jij eerder?

Als hij het ergens heeft gelezen of als de buurman het zei?

SLIDE 14

WAAR haal je
je informatie
vandaan?

hallo buurman!

Hallo buren,
lekker
weertje he

EN NU...?

En wat als de buurman Freek is?!

We denken wel dat Freek Vonk weet waar hij het over heeft. Hij is bioloog, toch?

Wat vinden we nu? Dat klinkt ineens een stuk betrouwbaarder!

SLIDE 15

kijk altijd
verder dan je
neus lang is

Kortom: kijk altijd verder dan je neus lang is!

OPTIONEEL: BRAINSTORM BETROUWBARE BRON EN INFO

Bespreek met elkaar welke informatiebronnen je ziet als betrouwbaar en welke niet. Schrijf mee op het bord.

Denk aan: de krant, social media, 'van horen zeggen', de juf, een boek...

Leg aan de klas uit dat het soms best oké is om op je gevoel af te gaan, maar het is nog beter om het daarna altijd even zelf op/uit te zoeken!

SLIDE 16

OKÉ... TIJD VOOR HET ECHT-SPEL!

Verdeel de klas in groepjes en deel een speelbord en een set kaarten uit (waarvan je de kaarten als docent wellicht hebt voorgeselecteerd) per groepje.

SLIDE 17

SPELREGELS

Leg het spel uit; dit kan je klassikaal doen of de groepjes lezen zelf de spelregels op het speelbord door.

SLIDE 18

Het
ECHT-SPEL

3...2...1... GO!

EN DAN.... AAN DE SLAG!

Laat de klas in de groepjes stoeien met de onderwerpen.

SLIDE 19

Het
ECHT-SPEL

Hoe was
het?

NABESPREKEN

Bespreek met de klas hoe ze de opdracht vonden.

Loop een aantal groepjes langs en vraag een reactie.

Welke kaartjes vonden jullie moeilijk? Welke juist niet? Waar kwamen jullie echt niet uit? Wat ligt er bij 'echt!' Etc.

Maak het interactief door na een kaartje de klas te vragen welk groepje dat kaartje ook had.

Hadden zij dezelfde uitkomst?

Je kunt dan een gesprek voeren over dat zelfs binnen deze klas de meningen en uitkomsten al helemaal anders zijn... kun je nagaan!

SLIDE 20

WIE BEPAALT UITEINDELIJK... EHHH... JIJ ZELF!

Sluit de les af met de uitleg dat je vooral altijd zelf moet uitzoeken wat echt is.

Je moet zelf aan de slag met alle bronnen, informatie en zo de waarheden bij elkaar puzzelen!

Je bepaalt uiteindelijk zelf wat je denkt en dus ook waar je in gelooft. Je gedachten zijn gemaakt met de informatie die jij hebt! Daarbij is het altijd goed om te bedenken dat iedereen er anders over kan denken.

Stof tot nadenken: Jouw waarheid zou misschien anders zijn geweest als je anders was opgevoed, in een hele andere tijd leefde en andere informatie tot je beschikking had gehad...

Het is altijd goed is om zelf je eigen onderzoek te doen, bronnen te checken, goed na te denken én altijd opnieuw te blijven kijken!

SLIDE 21

AFSLUITING

Sluit de les af door samen nog even te reflecteren op het thema 'echt?!' en alles wat jullie hebben geleerd en ontdekt!

Hoe denken jullie hier nu over? Zijn jullie gedachten veranderd? Wat neem je mee? Etc.

Het doel van deze les is samen bespreken wat echt is, wat juist niet, wat echt zou kunnen zijn voor sommigen en hoe we daar zelf allemaal over denken. Het gaat niet om elkaar overtuigen van je mening, maar om verkennen dat er zo veel mogelijk is.

Zelf hierin een beslissing nemen en weten waarom je iets vindt is belangrijk. Ongeacht wat dat idee of die mening dan ook is. Verschillen bestaan!

Evaluatie

Vul deze vragenlijst (9 vragen) zelf of met je klas in!
Wij zijn heel blij met alle reacties, tips en feedback.

Alvast bedankt!

Team educatie / Respect Foundation

MEER RESPECT?

Doe een van onze lessen op www.lessonUp.com/respect

Bezoek onze website: www.respectfoundation.nl

Of onze campagnepagina: www.weekvanrespect.nl